

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A lengyel polgárháboru rémségei

A felkelők nem fascisták — A szocialisták a forradalom mellett — A rend helyreállítása órák kérdése

— Az Estilap eredeti távirata —

Lengyelország felől még mindig legellentétebb és legbizonytalanabb hírek érkeznek. Kétségtelen, hogy véres ütközetek folynak a diktátorságra törekvő Pilsudszky tábornok és a kormány csapatai között. Azt senki sem tudja, mi a felkelés célja. Ma délelőttig mindenki azt hitte, hogy fascista felkelésről van szó, antiszemita propagandával. Egész meglepetésszerűen mára az derült ki, hogy

a felkelésnek semmi köze nincs a fascizmushoz, sőt ellenkezőleg, a fascista szervezetek fegyverrel állanak ellen a tábornok csapatainak. Ezért is a tábornok az összes fascista szervezeteket feloszlatta.

Fokozza a meglepetést az is, hogy a lengyel munkásság is tegnap éjjel beleszólt a harcokba és pedig a

felkelők oldalán. Általános sztrájkot készítenek elő és a vasutasok megtagadták a kormánycsapatok szállítását.

Ebben a bizonytalan helyzetben egészen váratlanul hat a lengyel távirati iroda híradása, amelyek szerint a

béke helyreállítása már csak órák kérdése és a vidéken máris teljes a nyugalom. A felkelők nem akartak mást elérni, mint a Vitos kormány lemondását, még az elnök jogkörét sem akarják csorbítani.

Ezt a hírt ebben a pillanatban nem lehet ellenőrizni. A tény az, hogy Lengyelország két nap óta véres polgárháboru színhelye és Varsó utcáin valóságos ütközetek folynak le.

A lengyel főváros a fascisták hatalmában van

Varsó szerda éjjel óta Pilsudszky hatalmában van. A várost véres utcai harcok árán vették be.

A legerősebb küzdelem a színház előtti térségen folyt le. A Belvederet Pilsudszky nem akarta fegyveresen elfoglalni, ezért csapataival körülfárta azt és így akarja a kormányt lemondásra kényszeríteni.

A köztársaság elnöke és a miniszterelnök nem akarnak engedni az erőszaknak.

A szocialista pártvezetőség kiáltványban fordul a kormányhoz, amelyben felszólítja Vitos, engedje át helyét az új kabinetnek, de nem foglal állást Pilsudszky mellett.

Pilsudszky Varsóba történt bevonulása után elfogatta a helyőrség parancsnokát. A lengyel főváros lakossága lelkesen üdvözölte a forradalom vezérét és a csapatok nagyrésze is melléje pártolt.

A színház előtt harcok folynak

A színház előtti térségen erős harcok folynak a 36.-ik gyalogezred és a 30.-ik vadászezred között.

A citadellából ágyúzzák a várost és állítólag tizenkét embert megöltek.

A külvárosból becsődült gyűlevész népség fosztogatta a zsidók üzleteit, de a rendőrség szétverte őket.

A vidéken meglehetősen nyugodt a helyzet. Lembergben a tőzsdei forgalmat beszüntették.

A varsói citadella katonasága átpártolt Pilsudszkyhoz.

Forradalom a fascisták ellen

Pilsudszky Vitos miniszterelnöknek csütörtök este nyolc óráig adott ultimátumot, de a kormány nem válaszolt neki. Keller tábornok, volt vezérkari főnök és Dombor-Musnicky tábornok Pilsudszky esküdt ellenségei távirati ultimátumot küldtek Pilsudszkynak, hogy 24

óra alatt vonuljon ki a városból.

Haller és Dombor tábornokok felfegyverezik a fascista szervezeteket Pilsudszky ellen. Pilsudszky az összes fascista szervezeteket feloszlatta.

Märischostrau jelenéts szerint Pilsudszky találkozott a köztársasági elnökkel. A tábornok kijelentette, nincsenek önző céljai, meg akarja menteni Lengyelországot az anarchiától. — Meggyőződése, hogy a nép tulnyomó többsége mellette van. Voicieckovsky elnök könyörögve kérte Pilsudszkyt, hagyja el a fővárost. A tábornagy visszautasította a kérést.

Teschenből jelentik: Pilsudszky csapatai megtámadták a Belvederet őrző kormánycsapatokat, az ütközet kimenetéről még nincsenek hírek.

A bécsi gyorsvonat csak Kattovitzig juthatott, mert a vasutasok felszedték a síneket.

A politikai események a gazdasági helyzetre erős befolyással bírnak. Az élelmiszerek árai rohamosan emelkednek.

Tegnap egy dollárért 12 zlotyt is fizettek.

Megmozdul a munkásság is

A Vitos kormány még nem mondott le. A hatalomért folyó harcokban eddig csak a hadsereg vett részt, most az a veszély fenyeget, hogy

a munkásság is beleavatkozik. A vasutasok tegnapi ülésükön elhatározták, hogy a kormánycsapatok szállítását megakadályozzák. Az a felfogás is kifejezésre jutott, hogy teljesen szüntessék be a vasúti üzemet.

Késő éjszaka érkezett varsói jelentések szerint Pilsudszky csapatai bevették a citadellát. A Belvedere körül koncentrált kormánycsapatokat Malcrevsky hadügymi-

niszter és Haller vezérkari főnök vezetik.

A kormány proklamációban Pilsudszkyt törvényen kívülinek bélyegezte. A hatóságok a Belvedereből repülőgépre szerelt rádióval érintkeznek a lakossággal.

Danzingból jelentik: A lengyel határról érkező hírek szerint a pénzügy és igazságügyminiszterek Posenbe utaztak.

Ellentámadás Lublinnál

A varsó körüli helyzet teljesen homályos. A város körül négy hadtest táborozik Ronvadovszky tábornok parancsnoksága alatt.

Rommer tábornok Lublinnál ellentámadásba kezdett.

A külteleken a munkásság is megmozdult.

A legutóbb kiadott rendőri jelentés szerint, a harcokban

huszonötven meghaltak és kétszázan megsebesültek.

Az utcákon barrikádharok folynak, a szocialisták a városban ki hirdették az általános sztrájkot. A vonatok csak a Visztula balpartján közlekednek.

Krakkóból jelentik:

A városok lakossága mindennél izgalomban van. Krakkóban, Doderban és Lembergben óriási munkástüntetések folynak Pilsudszky mellett, Poszenben a diákság ellentüntetést rendezett.

Lapzártakor érkezett táviratunk szerint a lengyel távirati iroda közli:

Kilátás a békére

Pilsudszkyék csak a Vitos kormány lemondását követelik, Vojsziehovszky személyét nem is vonják be a tárgyalásokba. A nyugalom helyreállítása már csak órák kérdése. A vidéken máris teljesen helyreállt a rend.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 192.50

BERLIN 12310 PARIS 1570—
NEW-YORK 51712 PRAGA 153050
LONDON 2516— B.PEST 72 15
BECS 7295 MILANO —

HIREK

Vasárnap

délelőtt 11 órakor

matiné

10 lejes helyárrakkal
a Dorian filmszínházban

Színre kerül

Montmarire grófnője

Két rész együtt!

Emil Jannings, Mia May, Wladimir Gaidarow és Erika Glässner
Dorian film!

* Az állandó választmány ma délután veszi revízió alá a husárakat. Az Estilap tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról az igen komoly akcióról, amelynek sikere érdekében a nagyvárad Husiparosok Szindikátusa a váradi mérőszárok sztrájkjától sem riadna vissza. Közleményünk nyomán a polgármesteri hivatal sürgős előterjesztést tett az állandó választmánynak, amely értesülésünk szerint ma délután megtartandó ülésén fog foglalkozni a husárak revíziójával.

* Magyarországra látogathat a NAC és a CFR. Ugy értesülünk, hogy a bukaresti Comitetul Centrala úgy a NAC, mint a CFR magyarországi turáját hivatalosan is engedélyezte és így most már semmi akadálya sincs a NAC és a CFR pünkösdi utazásának.

* Uri sofőriskola Váradon. Nagyvárad autóforgalma napról napra növekszik. Nincs nap, hogy egy-egy új típusú kecces autó magára ne vonná a figyelmet. Az új kocsik nesztelenül suhannak végig az uton és egyre szaporodik azoknak az amatőröknek a száma, akik a gépkocsivezetés ideális sportját üzik. Az új kor eme modern járművének rajongói vannak. Az autósport egyike a legnépszerűbb sportágaknak. Nagyváradon most olyan új intézmény nyílt meg, amely az autósportot fellendülésének széles perspektívát nyit. A premontrei gimnázium nagy tornatermében megnyílt az elite sofőriskola, amelyben a legkiválóbb szakkerők fogják a sofírozásra tanítani a város uriközönségét. A kurzuson teljes képesítést és vizsga után oklevelet nyernek a növendékek és nincs messze az idő,

amikor Nagyvárad utcáin elegáns urihölgyek fogják vezetni a sebessen száguldó gépkocsikat. A sofőriskola tanára Elek Miklós mérnök, akinek társa a vállalkozásban Hornyánszky József.

* Népszövetségi Hangya a pünkösdi ünnepekre kedvezményes bort ad 16 leiert. Igazolvány az irodában váltható.

* Nyolc város legjobb birkozó küzdenek Nagyvárad bajnokságáért vasárnap a Török-vés országos birkozó versenyén a Kath. Körben, ahol szebbnél-szebb mérkőzésekben gyönyörködhet a sportszerető közönség. A verseny reggel 9 órakor kezdődik s a döntő mérkőzések este 8 órakor kerülnek sorra.

* Keddig kell bejelenteni a női alkalmazottakat. A nagyvárad államrendőrség fokozottabb ellenőrzés alá kívánja venni a kávéházi és általában nyilvános helyeken felszolgáló női alkalmazottakat. Értesülésünk szerint legkésőbb keddig kell eleget tenni a jelentkezési kötelezettségnek és akik ennek nem tennének eleget, azok ellen megindítják a büntető eljárást.

* Nappali razzia két váradi kávéházban. Tegnap délután a váradi államrendőrség két főtisztviselője: Grozescu inspektor és Thodorescu kapitány, a büntető osztály főnöke több polgári ruhás rendőrral razziát rendeztek a Minerva és a Pátia kávéházakban. A razzia célja az volt, hogy a közre káros, dologtalan munkakerülőket összefogják. A leigazolás során tizenhat állás- és foglalkozás nélküli egyént — köztük egy régén körözött betörőt állítottak elő — akik ellen a csavargótörvény alapján megindították az eljárást.

ÉGŐ GOLYÓ

Heyman szinkörben

* Asztalos iparosok gyűlése. Felkérjük az ipartestület kötelező tartozó összes asztalos iparosokat, hogy folyó hó 15-én azaz szombaton este 7 órakor az ipartestület helyiségében igen fontos ügyben, gyűlésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az elnökség.

Atlantid nyári mozgó
4, 6 és 9 1/4 órakor

Apolló-mozgósínház
3, 5, 7 és 9 órakor

Ma, szombaton

A szerető bosszuja

A legizgalmasabb cirkuszdrama 6 felvonásban

A főszerepekben:

GALAOR,

a legerősebb artista és NAPIERSKA.

Ezt megelőzi:

Ő, a tengeri kalózkodó közt

Burleszk két felvonásban.

* Az Asztóriában ma szombat estétől kezdve minden este Puskás Béla Erdély leghíresebb cigányprimása teljes zenekarával hangversenyez.

* Junius 4-én lesz a váradi sofőrvizsga. A nagyvárad államrendőrség közlekedésügyi osztályának közlése szerint a legközelebbi sofőrvizsga junius 4-én lesz.

Heyman szinkör

Szombat, vasárnap, hétfő, kedd

Égő golyó

Főszerepekben: HOLLAY KAMILLA és GALAOR
a bikaerejű óriás.

Attrakciók, izgalmas rendőrségi hajszák a pénzhamisítók után
Galaor megmenekülése az égő golyóból.

Szenzációs film 7 nagy felvonásban.

Vasárnap délelőtt nagy matiné
12 haramia estebedje

Helyárak 5-10 lei.

* Műkedvelő előadás a református tanítóképzőben. A hegyköváci református műkedvelő ifjúság vasárnap délután 5 órakor a református tanítóképzőben előadja Gárdonyi Géza „A bor” című színművét. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel elfogadják.

* Orvosi kozmetikai rendelő. Dr. Jeremiás Aranka Bulv. Reg. Ferdinand 24. (Új plébánia-palota.)

* A holnapi futballmérkőzés. A NAC és a CFR holnapi délutáni találkozását rég nem tapasztalt érdeklődés kíséri. Valóságos ostrom indult a jobb helyekért és már előre bejósolhatjuk, hogy az izgalmas küzdelmet, vagy ahogyan a kávéházi sport Conrads mondják: a második váradi futballderbyt rekord publikum fogja megtekinteni. A Drescher, Kinigli, Markovits reaktiválása nem csak feltűnést keltett és igen sokan a NAC reneszánszát várják az új akvizíciótól. A CFR bár technikailag nem sokkal áll mögöttes az alaposan megerősített NAC-nak, kevés reménnyel, de annál több lelkesedéssel megy a küzdelembe. A pompás küzdelem pontban félhatkor kezdődik és azt megelőzően a Bihorul-NSC bajnoki meccset fogják lejátszani.

* Husiparosok gyűlése. Felkérjük városunk összes hentes és mészáros, borju és juhagó iparosait, hogy folyó hó 16-án, azaz vasárnap délután 4 órakor rendkívül fontos szakmai ügyben Pável-utca 20. szám alatt a borszövetkezet helyiségébe, közgyűlésre okvetlenül és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az elnökség.

* Ha jó sört akar inni, vigyázzon a DREHER HAGGEN-MACHER címkére. 2

* Bolgár lakkereskedő telefonja 859. Lakása Vlaicu (Vámház) u. 51.

* Legújabb nyári menetrend kapható a Hegedűs Hírlapiródában.

Dorian-Terrasse
9 órakor

Dorian-Filmszínház
3, 5 és 7 órakor

Ma, szombaton

100.000 lejes film!

ARANYLÁZ

Kacagtató film 10 felvonásban.

A főszerepekben: CHARLIE CHAPLIN.

A budapesti Royal-Apolló hónapokig zsufolt házak előtt mutatja be ezt a filmet.

Jön

CONRAD VEIDI, LIL DAGOWER és GEORG ALEXANDER legújabb filme

Jön

Vak a szerelem

Méri tartóztatják le a fogházak országos vezérigazgatóját

Husz millió lejt elkezelte a reábizotti pénzből — Hogyan akad meg Cernat őrnagy karrierje?

Bukarest előkelő társadalmi körében óriási feltűnést keltett Cernat őrnagynak, az országos fogházügyi vezérigazgatónak letartóztatása.

Cernat őrnagy neve az elmúlt esztendő során szinte mindennap szerepelt az újságokban. Akkor még mint aktív katonatiszt teljesített szolgálatot és királyi ügyész (comisar regal) volt a bukaresti hadtestparancsnokságnál. Alig volt politikai per, amelyben nem Cernat őrnagy képviselte volna a vádat. Erdemei elismerésül nevezte ki aztán a liberális kormány Cernatot az állami börtönök vezérigazgatójává. És most ezt a magas bizalmi állásban levő tisztviselőt tartóztatják le és küldték börtönbe Vacarestibe.

Mit vétett Cernat? Az Adevérul így adja elő a rendkívül szenzációs letartóztatás előzményeit.

Cudalbu igazságügyminiszter, amint hivatalba lépett, vizsgálatot indított, hogy Cernat őrnagy ügyvitelét megismerje. Ugyanis számos feljelentés érkezett Cernat ellen az igazságügyminiszteriumba és a feljelentések meglehetősen részletezték Cernat viselt dolgait.

A vizsgálat hamarosan eredményre vezetett. Nem kevesebb, mint hetven esetben állapított meg visszaélést a vizsgálóbiztos és

a kár, amit az állam szenvedett, 20 millió lejre rúgott.

Elsősorban is azt állapította meg a vizsgálat, hogy Cernat őrnagy — hogy zavartalanul és ellenőrzés nélkül dolgozhasson,

saját hatáskörében végzett megrendeléseket, utalt ki és hajtott be pénzüsségeket.

Ezen a módon az államszámveteli törvény rendelkezéseinek megsértésével Cernat őrnagy nagy összegek felett rendelkezett önállóan, holott

minden egyes esetben a miniszterium, sőt a minisztertanács előzetes engedélyére lett volna szükség.

Egy esetben Cernat kiutalt egy millió lejt, de

erről a kiutalásról egyetlen igazoló irat sincsen.

Cudalbu miniszter a vizsgálat lezárta után megbízta Demetrescu bukaresti főügyészt, hogy vizsgálja meg a helyzetet és rendelkezék aztán úgy, amint szükségesnek látja. A főügyész, amint a vizsgálat aktáiba betekintett,

nyomban látta, hogy a csalás büntette fennforog,

ezért megbízta Dobrescu bukaresti vezető ügyészt a bünyvádi eljárás megindításával. Tegnap Cernat őrnagyot egy rendőrkomiszár felkísérte a vezető ügyész hivatalába. —

Délután 3 órakor kezdődött meg az előzetes bűnügyi vizsgálat, amely este 7-ig tartott. Dobrescu vezető ügyész egész

sereg kérdést intézett Cernat őrnagyhoz, aki részletes választ adott minden kérdésre. Kihallgatása után

a vezető ügyész közölte a vezérigazgatóval, hogy közpénz elsikkasztás és csalás büntette miatt bünyvádi eljárást indít ellene.

Fél 8-kor Cernat őrnagyot átkísérték Papadopol vizsgálóbíróhoz, aki házkutatást rendelt el. A házkutatás alkalmával számos fontos iratot találtak Cernat lakásán. Ezután folytatták Cernat őrnagy kihallgatását, ami éjjel negyed 3-ig tartott. Cernatot átkísérték a vacaresti-i börtönbe.

Ki adott és ki kapott felhatalmazást a biharmegyei ellenzéki képviselő-jelölésekre

Mavrodin tanár válasza Lazar Aurélnak

A Nagyvárad Estilap tegnapi száma beszámolt arról a súlyos ellentétéről, amely a képviselő-jelölés miatt a biharmegyei nemzeti párt és a parasztpárt közt felmerült. E cikkünkkel kapcsolatban Anasztas Mavrodin, a parasztpárt biharmegyei csoportjának elnöke a következőket közli velünk:

1. Voltam (mondja Mavrodin tanár) Bukaresztben és ott Michalacheval a parasztpárt elnökével együtt megállapítottuk a biharmegyei jelöléseket. A felhatalmazást a jelölésre nem Maniu adta nekem — mint Lazar Aurél ur mondta — hanem Kolozsváron kaptam Lupu dr-tól, azzal a szigorú utasítással, hogy magam személyesen tegyem le azt a törvényszéki elnök kezébe. Meghagyta Lupu dr azt is, hogy — amennyiben Lazar Aurél a két párt jelöltjeinek arányszámára vonatkozóan nem fogadja el a mi javaslatainkat, úgy én minden lehetőséget megkísérelve külön parasztpárti listát tegyek le.

2. A klisé Bukaresztből hoztam, ott vettem át Michalache kezéből, aki a felhatalmazást és a klisé már csak azért is nekem adta, mert a kör jelvény a parasztpárt kizárólagos tulajdona. Szó sem volt arról, hogy a felhatalmazást és a klisé Lazarnak kell átadnom.

3. Lazar Aurél szerint én alkudoztam a jelölés helyeire. Ezzel szemben kijelentem, hogy én nem akartam mást, mint azt, hogy a két párt közti paktumban kifejezett erőviszonyokat és a kolozsvári döntőbíró határozatát respektálják. Azonban Lazar Aurél dr. környezetével együtt gunyt

akart üzni belőlünk, amennyiben felajánlotta a 8. és 9-ik helyet. Csak a legutóbbi időben volt hajlandó előbbre engedni bennünket, az ötödik, vagy hatodik helyre, azzal a feltétellel, hogy mondjunk le minden más igényünkről. Majd megint közvetve azt a javaslatot tették nekem, hogy fogadjam el a második helyet, — persze, akkor másra nem lehet igényem.

4. Ami Lazar Aurél urnak az én „visszaélés”-emre vonatkozó kijelentéseit illeti, — már, hogy tudniillik én a felhatalmazással és a klisével visszaéltem — ezzel szinte fölösleges is bővebben foglalkoznom. A felhatalmazást mindkét névre — (Mavrodin és Lazar) — adták és Lupu dr nekem Maniu Gyula jelenlétében mondta, hogy a listát csakis én tehetem le a törvényszéken.

5. Hogy mi, parasztpártiak nem respektáljuk a paktumot, az nem igaz. Az igazság az, hogy a román nemzeti pártnak sok tagja reflexál a jelölésre és az utolsó pillanatig

sem tudták egymást megérteni. Mi csak akkor állítottuk össze listánkat, amikor már megtudtuk, hogy Lazarék megcsinálták a maguk külön listáját. Biztos tudomásom szerint már reggel 8 órakor be nyújtották listájukat, anélkül, hogy egyetlen parasztpártit is felvettek volna, — és mindezt csak azért tették, hogy bennünket mellőzzene.

6. A közvélemény tájékoztatására közlöm még azt is, hogy a felhatalmazáson, amit Lazarék a törvényszéken tegnap bemutattak, rajta van ugyan Michalache országos elnökünk neve is, én azonban nem tudom, hogy kifejezetten Biharmegyére adták-e ezt a felhatalmazást, avagy pedig egy előre aláírt blankettáról van szó, amelyet eredetileg más megyének szántak — olyan megyének, ahol a román nemzeti pártnak csekély esélye van — és ilyenformán a listát végső pillanatban Biharmegye számára használta fel a román nemzeti párt. Ez majd kiderül.

Roboz Imrét tízenkét évi fegyházra ítélték

Az öccse büntetése tíz évi fegyház

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A Tábla tegnap hirdette ki az ítéletet Roboz Imre és öccse Béla pörében. A bíróság Roboz Imrét tízenkét évi fegyházbüntetésre ítélte izgatás, kormányzósértés és nemzetgyalázás miatt. Roboz Bélát, aki ellen hűtlenség és magánlaksértés címén emeltek vádat, tíz évi fegyházzal büntették.

Először a magyarországi forradalom letörése után tűnt fel a két Roboz testvér: mindkettő hírlapíró, akik közül kétségkívül Imre a híresebb és a tehetségesebb. Az első Friedrich-kormány idején, amikor egész Magyarországon a bosszúállás dühöngött, a Pesti Élet szerkesztője volt Roboz Imre, aki elszántsággal leplezte le az úgynevezett „fehér terror” kilengéseit. Hogy ebben a becsületes felháborodás és a purifikáló cél vezette, azt elárulja későbbi működése, amelynek színtere most már Erdély, ahol az impériumváltozás első éveiben az „Új világ” című

lapot szerkeszti. Már akkor meggyőzte a közvéleményt arról, hogy újságírói tevékenységét inkább egyéni érdekek mozgatják, mint magasabb publicisztikai szempontok. Később azonban, amikor az emberi jogok és a demokrácia „törhetetlen” bajnoka egy képes újság hasábjain máról-holnapra a reakció uszályhordozójává szegődött és mellékesen kisebb-nagyobb zsarolásokkal is foglalkozott, emberi portréja mindenki előtt megvilágosodott.

Roboz Imre és Béla elítélését nem érte váratlanul azokat, akik ennek a két mindenre kapható embernek szereplését ismerik.

* MA ESTE FÉL KILENC ÓRAKOR LESZ A GUTENBERG DALKÖR DAL- ÉS TANCESTÉLYE A KATH. KÖRÖK. — BELEPTI DIJ SZEMÉLYENKÉNT 30 LEI. CSALÁDJEGY 70 LEI.

FIGYELEM!

A „Varieté” közkívánatra még szombaton és vasárnap 1/4, 1/6, 1/8 és 1/10 órai kezdettel színre kerül a Passage mozgószínházban.

Minthogy a Dorian-filmszínházba sok ezer ember nem tudott jegyet szerezni és így kénytelen volt a hatalmas filmesemény élvezetéről lemondani.

A 9 felvonásos film főszerepeit Emil Jannings és Putty Lyá alakítják.

HIREK

* Ki kell váltani a szavazó-igazolványokat. Oradea város polgármesteri hivatala arra való tekintettel, hogy vett értesülései szerint a választók csak igen gyéren jelentkeznek választói igazolványaik átvételére végett, ismételt felhívja a város összes polgárait, akik a választói listában fel vannak véve, hogy a Törvényszéken I. em. 53. sz. szobában választói igazolványuk átvételére végett a már közölt sorrendben annál is inkább jelentkezzenek, mert a választási törvény 69-ik §-a szerint mindazok, akik választási igazolványukat ki nem váltják és ezáltal le nem szavaznak, a választási körzet címke által azonnal 500 lei pénzbüntetéssel fognak sújtani a városi pénztár javára. Az igazolványok átvételének utolsó napja Május 21. amely napig minden választó polgár átvenni köteles. Dr. Popa György az ideiglenes tacács elnöke.

* MA ESTE FÉL KILENC ÓRAKOR LESZ A GUTENBERG DALKÖR DAL- ÉS TANCESTÉLYE A KATH. KÖRBE.

* Bányk Vilma életrajza, Chaplin karrierje, Tud-e nevetni a közönség, Pola Negri és Rodolpho Valentínó győzelme, Japán herceg a Paramount műtermében, Elynor Glyn és a film, Melyik filmszínész menne férjhez filmszínészhez? Az amerikai filmgyártás számokban, Fazekas Imre Hollywoodban, Bebe Danielst meg akarták mérgezni, Zigottó magyar-író darabjában, Szerkesztő Úr kérem! Grafológia, Bajnoki verseny, Filmszínész pályázat, Regény folytatás, Filmhírek és Szerkesztői üzenetek található a „Film Riport” ma megjelent gazdagon illusztrált legújabb számában, amely minden újságárusnál kapható.

* Sirkőavatás. Tisztelettel meghívjuk rokonainkat, ismerőseinket és jóbarátainkat Fischer Józsefné sirkőavatási ünnepélyére, amely holnap, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a váradvelencei temetőben megtartva. Fischer József és családja.

* A gyomorirás, gyomornyomás, korgás, rossz emésztés, fehér nyelv, lábfájdalom, fülzúgás, halvány arcszín a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vízről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

* A legkiválóbb gyárműnyu 1 wattos elektromos izzólámpákat 16-tól 50 gyertyafényig a közszükségletre való tekintettel darabonként 45 leies árban árusítjuk. Nagyobb vételnél külön árengedményt nyújtunk. Raktáron lévő gyárműnyok: Osram, Tungsram Orion, Villamosmű városi üzlete, Ferdinánd király körút, Bazár épület.

Szerencsédjél mindenki kihasználhatja!

Ingyen sorsjegyet kap minden cipővásárlásnál
mellyel 10.000 leif nyerhet
1926. május 23-án levő sorsolásunkon

GONDA TESTVÉREK

cipőárúháza, Bul. Reg. Ferdinand 5.
Park-szálloda épület.

Színház

HETI MŰSOR:

Szombat este: Csókos asszony, operett újdonság negyedszer. Bérleten kívül. Sorozat szám 193.

Vasárnap délután fél 4-kor: Arvácika, operett, új szereplőkkel, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 194.

Vasárnap este fél 9-kor: Csókos asszony, operett újdonság ötödször. Bérleten kívül. Sorozat 195.

Hétfő: Dr. Szabó Juci, A bérlet. Sorozat szám 198.

Kedd: Dr. Szabó Juci, B bérlet. Sorozat szám 199.

Szerda: Csókos asszony, operett újdonság hatodszor, bérleten kívül. Sorozat szám 199.

Csütörtök: Masa pénzt keres, vigjáték újdonság, bemutató. A bérlet. Sorozat szám 200.

Péntek: Masa pénzt keres, vigjáték újdonság másodszor, B bérlet. Sorozat szám 201.

Szombat délután fél 4-kor: Marika, vigjáték újdonság, Bihari Böske urleány felléptével. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat sz. 202.

Szombat este fél 9-kor: Csókos asszony, operett újdonság hetedszer, bérleten kívül. Sorozat 203.

Vasárnap délután fél 3-kor: Pasirta, operett, új szereplőkkel. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 204.

Vasárnap délután fél 6-kor: I. Hittantanár, II. Homokzárak, III. Papa vizsgázik, bohózatok, mérsékelt helyárakkal. Sorozat sz. 204-a.

Vasárnap este fél 9-kor: Postás Katica, operett új szereplőkkel, bérleten kívül. Sorozat sz. 205.

Hétfő fél 4-kor: Csókos asszony operett újdonság nyolcdszor, rendes helyárakkal. Sorozat szám 206.

Hétfő este fél 9-kor: Román előadás (A cluji román Nemzeti Színház Antónia előadása.)

Kedd este: Marinka táncosnő operett, Lengyel rén, a kolozsvári Magyar Színház művésznőjének vendégfelléptével. B bérlet. Sorozat szám 207.

Szerda: Csókos asszony, operett újdonság kilencedszer. Lengyel Irén a kolozsvári Magyar Színház művésznőjének vendégfelléptével. Bérleten kívül. Sorozat szám 208.

Csütörtök: Hollandi menyecske, operett, Lengyel Irén, a kolozsvári Magyar Színház művésznőjének vendégfelléptével, A bérlet. Sorozat szám 209.

— A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár.

— Bérlek figyelme! Tekintettel arra, hogy a rendkívül nagy érdeklődés miatt hétfőn és kedden dr. Szabó Jucit tüzte előadásra az igazgatóság, felkértem az i. t. bérlek, hogy amennyiben az előadásra nem reflektálnak, lemondásukat legkésőbb vasárnap déli 12 óráig a nappali pénztárnál bejelenteni sziveskedjenek.

Heuman szinkör

Szombat: Éjjeli órjárt.

— Egő golyó egyike a beígért szenzációknak. A Heuman Szinkör a nyári hónapok alatt kellemesen szellőztetett helyiségében a kifizőtt műsorlágereket megkezdte. A film minden hangos reklámmal jobban igazolta, hogy csakis jó műsorokkal lehet a közönséget megtartani. Galaor mutatványai és Hollay Kamilla stílusos játéka annyira érdekfeszítő, annyira izgalmas, hogy mindenki szorongva várja a felvonások kezdetét. A nézőtérben egy sóhaj vonul el, mikor egyes attrakció nagyszerűen sikerül. A gyermekek tapsokkal honorálták Galaor teljesítményeit. A New-Yorki leánykereskedők óta ennyire szenzációs film még nem volt Váradon.

Izletes házikonyha!

Berkovitsné

המטבחית

vendéglője

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Mérsékelt árak

Elmer Márton rt.-nál delainei, batistok, cretonok, kítőnő mosók, elsőrendű gyártmányok raktáron.

Házhelyek eladók

Strada Fűzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Ertekezhetni Topsátnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca 56.)

Harisnyák, keztyűk, fehérneműk szolid olcsó árban BLEIER divatházban Suspendage

„BADE” Depozit de aranjamentul sanitare

Egészségügyi berendezések lerakata

Dengelegi & Braun

Oradea — Nagyvárad
Str. Take Ionescu (Körös)-utca 17. szám alatt
Stabilimenturile: — Ipar elepei:
Calea Victoria (Kolozsvári-u.) 44. — Str. Nicu Filipescu (Szarvas-sor) 17.

Jégszékények nagy raktára.

Női és férfi kalapok
átalakítását olcsón és jól készíti a

Kalapgyár Reg. Ferdinand 20
(Bakóczy)-ut

Pünkösdi vásár! Tavaszi és nyári nyakendő-újdonságainkat gyári árban detailban is árusítjuk.

Friedmann és Hoffmann Rimanóczy-u. 1.

Várad bankigazgató és kereskedő afférja

Mi történt a várad devizörök értékeztén?

Vigyázz, ha esik a lej...

Amikor a lej esése kezdődött, senki sem tudta, hogy a kontremín hol fog megállni. Adós és hitelező egyformán elvesztette a fejét, érthető tehát, ha itt-ott nézeteltérések is történtek. — Hol egyszerű nézeteltérés, hol egzisztenciáért, sőt vérért folyó harc keletkezett a szembenálló érdekeltségek között, harc, amelyből a legtöbbször a gyengébb fél: az adós maradt a vesztes. Az alábbi eset a legérdekesebb és legjellemzőbb esetek közül való. Ugy adjuk le, amint történt: minden tulás és minden komemntár nélkül. Ime az eset.

Az ismert Bihari és Moskovits nagyvárad bórkereskedő cég 1292 dolláros kölcsönt vett föl az Angol-Osziák Bank nagyvárad fiókjától. A kölcsön május 9-én járt volna le, de közbejött a lej hirtelen esése, és erre a bank egy május 6-án kelt levéllel — arról értesítette a céget, hogy a kölcsönre kényszerfedezetet vett föl s a különbözettel — mintegy 50.000 lej — megterhelte. Bihari és Moskovitsék a levelet május 7-én kapták meg és azt annál nagyobb meglepetéssel fogadták, mert ugyanaznap telefonon is beszéltek a bankkal, s bár éppen a kérdéses kölcsönről volt szó, a kényszerfedezetről említés sem történt. Az eljárást már csak azért is érthetetlennek találták, mert a kölcsönre a bankkal szemben fennálló folyószámla-követelésük a dollár 2.70-es kurzusának megfelelő lejjfedezetet nyújtott. Moskovits, a cég egyik főnöke ezért újból felhívta telefonon a bankot és felvilágosítást kért a levélre vonatkozólag. A beszélgetés egyideig üzleti jellegű volt, de aztán mindinkább tulépte a konvencionális kereteket, úgy, hogy Frisch József, az Anglo-bank egyik igazgatója — aki a telefonál volt — a következő indulatos kifejezésre fakadt:

— Ön hazudik!

Moskovits a sértést nem volt hajlandó zsebre venni. Fogta magát és nyomban elment a bankba, ahol is a főnököt: Szigeti Pál igazgatót kereste. Előadta a történeteket és magától értetőleg elégtételt kért a sértésért. Ez a beszélgetés sem folyt le simán. Szigeti igazgató — Moskovits legnagyobb meglepetésére — kijelentette, hogy igazgatótársának megjegyzésével teljes mértékben azonosítja magát.

— Kikérem magamnak. — válaszolt erre a nagykereskedő. — Engem mindenki ismer Váradon. Negyvenöt éve vagyok kereskedő és mindenkor becsületes ember voltam...

— En pedig garantálom Önnek. — szolt erre Szi-

geti igazgató, — gondolkodni fogok arról, hogy már egy évig se legyen többé kereskedő Váradon...

Mire viszont Moskovits a sértések egész özönével illette Szigeti direktort...

Eddig a történet első része. A folytatás néhány nappal később történt, amikor is Szigeti Pál értékeztetve hívta össze a várad bankok devizörjeit és azon azt a különös indítványt terjesztette elő, hogy az őt ért sérelmek megtorlására valamennyi bank szüntesse meg

a Bihari és Moskovits céggel az összeköttetést, az általa elvezetett hitelt vonják meg és általában mondják ki ellene a legteljesebb bojkottot.

Mondanunk is fölösleges, hogy a devizörök értékeztete az indítványt nem fogadta el. Jellemző, hogy éppen a Banca Romaneasca képviselője foglalt ellene állást, kijelentve, hogy az ilyen személyes természetű ügyek nem tartoznak a bankok egyeteme elé.

— Különben is, — hangzott el a határozott vélemény, — senkinek a kivég-

zésénél nem óhajtok asz-szisztálni!

Két nappal később, vagyis lejáratkor — a Bihari és Moskovits cég a kölcsönt rendezte. A lej akkorra már megint emelkedett, s az ominózus dollár éppen 60 ponttal esett. A kedélyek azonban nem csillapodtak le és Moskovits, — mint halljuk — az egész esetet bejelentette az Anglo-bank bécsi és londoni központjának és elégtételt kér a rajtaesett sérelemért. Kereskedői körökben pedig azt vitatják, hogy vajon helyesen járt-e el a bank akkor, mikor a dollár-kölcsönt „kényszerfedezte”, ahelyett, hogy a cég lej-számlájának megfelelő kiegészítését kérte volna...

Veszélybe került Amundsen léghajója az északi sark hóviharában

— Az Estilap eredeti távirata —

Koppenhágából jelentik: Amilyen hallatlan örömet jelentett a Norge-léghajóról érkezett hír, hogy Amundsen expedíciója elérte az északi sarkot és ledobta a jégmezőre a norvég, olasz és amerikai zászlókat, olyan leirhatatlan izgalmat kelt különösen Norvégiában, hogy a New-Yorkban felfogott szikratávirat szerint Alaska északi részén a Norge óriási hóviha-

rokba került. Az alaskai félsziget egyik legfelső pontján Nomeban a barometer erősen esett, ami szokatlanul nagy viharokat jelez.

Legújabb nomei jelentés szerint a Norge öt percenként hívja a nosuli állomást, de Amundsen léghajójáról küldött rádió-jeleket nem tudják felvenni.

Ma déli tizenkét órakor Lon-

donból érkezett távirat:

A fayrbanksi (Alaska) rádió-állomás jelenti: A Norge léghajó tegnap este 8 óra 45 perckor tíz mértföldnyire Point-Barrovtól feltűnt mintegy nyolcszáz méter magasságban. A vihar azonban elsodorta. Azóta újabb hír nincs róla.

Hétlőn reggel Wilkins kapitány Fayrbanksból elindul a sark felé.

A Magyar Párt felhívása Bihar megye és Nagyvárad magyarságához!

Magyar Testvéreink! A kormány folyó évi május hó 25-ére tűzte ki az országgyűlési képviselő választások megtartását, amely napon dönteni fog az ország lakossága a felől, hogy négy évre kikre bizza az ország kormányzását és egyúttal a saját jövőjét is.

E nehéz napokban, amidőn minden állampolgárnak, de első sorban nekünk, kisebbségi sorban élő magyar népeknek nagyon fontos vizsgálatot kell tartanunk atekintetben, hogy miképpen foglalunk állást ezekben a választásokban: bizalommal fordulunk hozzátok magyar testvéreink abban a reményben, hogy a saját érdekekben meghallgatjátok szavainkat.

Az országos Magyar Párt, amely az Erdélyben élő összes magyarok egyetlen alkotmányozó és elismert szervezete, hosszas tanácskozás és meglontolás után arra szánta el magát, hogy a magyarság sorsa és jövője érdekében azzal a román párttal fog ezeket a választásokra szövetséget kötni, amely párt eddigi magatartásával legjobban beigazolta, hogy a magyarság ügyét szimpátiával kíséri. Ezen elhatározás folytán az országos Magyar Párt központi bizottsága elhatározta, hogy az Averescu tábornok vezetése alatt álló román néppárttal köt meg egyezést, azzal a párttal, amely első ízben hozott határozatot a magyar tisztviselők viszsza-vetése ügyében, amely először nyújtott megértő kezét a magyarságnak a csucesi paktum által, s amely párt első volt abban, hogy

a magyarság iránti szimpátiáját kimutassa.

Ezt a pártot bizta meg Ötelsege a kormány megalakításával és a választások levezetésével, ami által abba a helyzetbe jutottunk, hogy ezek a választások a kormány támogatása és jóindulata mellett vezetnek le és a magyarságnak megadatik az a jog és lehetőség, hogy akaratát kifejezésre juttassa.

Ezen a választáson, amely lista szerinti választás lesz, vagyis az egész megye és Nagyvárad város együttesen választ 9 képviselőt és 4 szenátort, a magyarságnak képviselői közös listán fognak szerepelni az Averescu párttal azaz a néppárttal.

Az országos Magyar Párt biharmegyei és nagyvárad i ragozata magyar testvéri szeretettel fordul minden magát magyarnak valló állampolgárhoz és elvárja tőle, hogy ezen a választáson arra a listára fog szavazni, amelyen a magyarság két megbízható képviselője dr Kotzó Jenő ügyvéd és dr Weiss Sándor lapszerkesztő fognak szerepelni, míg a szenátor választásán azon listára, amelyen Kocsán János ügyvéd, a Magyar Párt biharmegyei tagozatának elnöke fogja a magyarságot képviselni.

Fölösleges hangsúlyoznunk, hogy milyen fontos az, hogy az erdélyi magyarság ez alkalommal egységesen és erősen lépjen fel. Be kell igazolni, hogy a 2.000.000 lelkes számláló erdélyi magyarság egy oly erőt képvisel, amelyre minden

párt rá van utalva, ha Erdélyben győzni akar és viszont, amely pártnak épen ezen erejénél fogva joga van mindazon előnyökhöz, amelyeket nemzeti kultúrája, politikai és gazdasági érdekei védelmére a békeszerződések is elismertek, s amely jogokat az ezidő szerint kormányon levő Averescu párt a maga részéről elismert és azoknak teljesítését kiáltásba helyezte.

Figyelmébe ajánljuk a város és megye lakosságának, hogy a törvény értelmében a választási igazolványokat mindenkinek személyesen kell átvenni az illetékes járásbírósnál.

Figyelmébe ajánljuk magyar testvéreinknek, hogy a szavazás kötelező és a törvény 500 lei pénzbüntetést ír elő azokkal szemben, akik nem szavaznak, tehát ezen büntetéstől való megkímélés céljából is vegyék át igazolványaikat és a választás napján szavazzanak le arra a listára, amelyen a magyarság két jelöltjének nevét látják.

A szavazás titkos, minden szavazó kap egy szavazati lapot, amelyen az összes jelölt listák rajta vannak, s kap egy bélyegzőt, amelyet arra a listára kell rányomni, amelyen a dr Kotzó Jenő és dr Weiss Sándor neve látható.

A szavazás reggel hét órakor kezdődik és két órai ebédidő megszakításával tart este 8-ig. Amennyiben este 8 órakor még vannak szavazók, a szavazás idejét az elnök meghosszabbíthatja fokozatosan másnap reggel 8 óráig.

Igyekeztek tehát mindenki mielőbb leszavazni, annál is inkább, mert azokat, akik le nem szavaznak, az elnök 500 lei pénzbüntetéssel sújtja.

A szavazó lap visszaadásakor arra kell vigyázni, hogy az össze legyen hajtva s azaz oldala legyen felül, amely a bíró pecsétjét viseli, nehogy a szavazat érvénytelen legyen.

Abban a biztos reményben vagyunk, hogy minden magyar ember megérti az idők szavát és belátja azt, hogy sorsunk és jövőnk négy évre most fog eldőlni, s annak a döntésnek a kulcsa nagyrésztben a mi kezünkben van.

Aki szereti fáját és testvéreit, akinek szívének fekszik a magyarság politikai, kulturális és gazdasági érdekeinek sorsa, aki magyarnak vallja magát nemcsak nyelvben, hanem tetteiben is: a szavazás napján azaz május hó 25-én nemcsak maga szavaz le a Magyar Párt és a kormánypárt közös listájára, hanem felvilágosítja ezen súlyos, életbevágóan fontos felelősségteljes lépésről minden hozzátartozóját és ismerőseit, hogy ezáltal a magyarság egysége és ereje teljes mértékben kidomborodhasson és jogainkat győzelemre tudjuk vinni.

Reméljük, magyar testvéreink, mindnyájan ott lesztek.

Nagyváradon, 1926 évi május hó 14-én. A Magyar Párt nevében: Kocsán János elnök.

NYILTTÉR

ÉGŐ GOLYÓ

Heyman szinkörben

Figyelmeztetés!



A villamos szerelés-vállalkozók szakosztálya értesíti a szakosztály tagjait, hogy nagymennyiségű, hibás gyártmányu, selejtes égő érkezett Romániába. Kérjük a tagokat, ezeknek az égőknek vásárlásától tartózkodjanak



Villanyszerelők szakosztálya

Vásznak, chifonok fehérneműre, legmegbízhatóbb minőségben Leitner Márton Rt.-nél.

Tavaszi szövet

különlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása 2144

Havas és Grünfeld

posztóruház Avram Iancu-u. 8.

Angzettírek, legdivatosabb pouplinok gyönyörű választékban Leitner Márton Rt.-nél.

Május 16, 17 és 18-án

adjuk ki a vegyes hét sorsjegyeit.

Május 18-án este 6 órán túl sorsjegyet már nem kaphat.

Igyekeztek tehát sorsjegyet megszerezni.

Huzás május 19-én.

A következő sorsolás a konyhahét.

Három nagyon értékes és rendkívül praktikus nyeremény

Az ön konyhája lesz legjobban felszerelve, ha nyerni fog ezen a sorsoláson.

Első nyeremény: komplett konyhabutor-berendezés (1 kredenc, 1 asztal, 2 illőke, 1 szemetesláda, 1 faláda.)

Második nyeremény: (1 teljes fűszerkészlet 22 darabból.)

Harmadik nyeremény: Fecskék, (gyűrőtábla, nyújtófa, mángorló, teknő, szita, vágódeszka stb.)

Erre a sorsolásra a következő dátumu Estilapokat kell behozni:

május 18 május 21,

május 19 május 22,

május 20 május 23,

május 26.

Sorsjegykiadás: május 26, 27 és 28-án.

Huzás május 29-én.

Ezután következik a háztartási ciklus szenzációs jutalom-sorsolása.

Idejében gondoskodéjk sorsjegyeiről!

MOZI

— Chaplin óriási sikerű filme, az „Aranyláz” látható ma, szombaton a Dorian-filmszínházban. Chaplin ebben a 10. felvonásos vígjátékban tehetségének legjavát nyújtja. Az előadások a Dorian-filmszínházban 3, 5 és 7 órakor, a Dorian-Terraseon 9 órakor kezdődnek. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 10 leies helyárakkal. Szinre kerül „Montmartre grófnője”, két rész együtt. A főszerepben Emil Jannings, Mia May, Erika Glässner és Wladimir Gaidarow. — Jön: Conrad Veidt legújabb és legnagyobb filme, „Vak szereltem”.

— A Szerető bosszuja c. mindvégig izgalmas cirkuszdramát játsza ma először az Atlantic és Apolló mozgó. A hűtlenül elhagyott szerető nem riad vissza a legveszedelmesebb lépéstől sem, hogy visszatartott szerelméért elégtételt szerezzen, e lépése neki végzetessé lesz, a hűtlen szerető egy cirkuszműtatványa alkalmával szerencsétlenül jár és meghal. Amde a rivális bosszuért liheg, s felhasználva az alkalmat akkor, amikor ellenfele boldog, családi életet él egy másik férfi oldalán, k. pesztna e nő boldogságát elpusztítani, ha a jöttendő sors keze nem lép közbe. A boldogságát, nyugalma féltő asszony könnyörög bocsánatért, amde a rivális hajthatatlan, s csak akkor tud megbocsátani, amikor ellenfele a saját élete kockázatával menti meg az ő gyermekét. Galaor a legelismertebb artisták egyike, aki úgy testi erejéről, mind pedig férfias szépségéről és kitűnő játékaról híres, játsza a főszerepet, az Amerikába elszármazott világhírű orosz színésznő, Napiercska mellett. Rendezés, fotográfia, kiállítás, s legfőképp a cirkuszműtatványok tökéletesek.

— Közkívánatra még ma, szombaton, és holnap, vasárnap szinre kerül a „Varieté” a Passage mozgósínházban fél 4, fél 6, fél 8 és egy negyed 10 órai kezdettel. Emil Jannings és Putty Lya ebben a 9 felvonásos filmben életük legjobb teljesítményét nyújtják. Helyárak: 20, 15 és 10 lei; fél 4 órakor 15, 12 és 8 lei.

Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel Gyermekmatiné az Atlantic nyári mozgóban. Vetítésre kerül: Dinty, az árvák atyja. Ezt megelőzőleg egy kitűnő burleszk megy.

* MA ESTE FÉL KILENC ÓRAKOR LESZ A GUTENBERG DALKÖR DAL- ÉS TANCESTÉLYE A KATH. KÖRÖK.

* KÜLFÖLDRE UTÁZÓK FIGYELMÉBE! Vasútijegyeket a Nemzetközi Hálókocsi Társaság fiókjában kaphat. Bul. Reg. Ferdinand No. 2. (Hege-dűs Hirlapiroda) alul jelzett árakért: Oradea—Budapest: Gyorsvonat II. oszt. 990 Lei, gyorsvonat III. oszt. 730 Lei, személyvonat II. oszt. 500 Lei, személyvonat III. oszt. 330 Lei, Oradea—Wien: Gyorsvonat II. oszt. 2300 Lei, gyorsvonat III. oszt. 1600 Lei, személyvonat II. oszt. 1170 Lei, személyvonat III. oszt. 780 Lei.

A legszebb kilátás az Adriai-tengerre Abbáziában az Elena-penzióból nyílik

BALLY quárterményű cipők vászon és tennisz. kizárólag REICHARD DEZSŐ és FIA cégnél

HACKMAYER Elsőrendű uri szabóság Kizárólag angol szövetek raktáron Avram Iancu (Kocsán) utca 2. szám alatt.

S.O.S!

Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás

BUDAPEST

1926. május 26—aug. 3.

A dresdai Hygiene-Muzeum „Der Mensch” világhírű anyagának, a budapesti rendőrség bűnügyi muzeuma érdekes gyűjteményének részvételével és az egészségügyi óriási méretű tudományának a közönség előtt csak hirtől ismert gyűjteményeivel. A kiállítás területén nagyszerű vendéglő, kávéház, szórakozópark, táncpavilon reggeltől késő éjszakáig áll a közönség rendelkezésére.

Féltáru utazás Budapestre, a visszautazásnál bármely határállomásig lehet féljeggyel utazni.

Magyar vizum 50 lei (1 aranykorona)

Olcsó lakás és ellátás előkelő szállodákban.

A kedvezményekre és a kiállítás megtekintésére jogosító igazolványok a kiállítás romániai főmegbízottjánál a Hivatalos Menetjegyirodában, Oradea (Orsolya-zárda-épület) és a minden romániai városban levő képviselőknél. Mosse 2709

Oradeai Izr. Szentegylet, Chevra-Kadischa.

FELHÍVÁS.

Az új temetői építkezés a Szentegylet teljes pénzkészletét kimerítette. Hogy a folyó munka fenn ne akadjon, kénytelenek vagyunk künnlevőseink behajtását nyomatékosan szorgalmazni. Ennélfogva felkérjük t. tagjainkat, hogy tagdíj hátralékaikat, valamint az 1926. egész évi tagdíjat a nyugtával jelentkező pénzeszedőnek teljes összegben kifizetni sziveskedjenek.

Leitner Lázár elnök.

Szőrmét, ruhát, szőnyeget

molylár ellen teljes értékű ártással váltak

Leichner Ciorogarii (Utri)-u. 4. szám.

Manoilescu államtitkár fontos nagyváradai tanácskozásai

Meghallgatta a kereskedők és iparosok panaszait

Ma reggel kilenc órakor kezdődött a Kereskedelmi és Ipari Kamara nagytermében az az ülést, amelyet Manoilescu államtitkár kereskedelmiügyi államtitkár kezdeményezésére hívtak össze a nagyváradai gazdasági érdekeltségek. A kamara diszternét teljesen megtöltötte az előkelő közönség, amely intim, meleg ovációkban részesítette Manoilescu államtitkárt, aki Friedl János dr. kíséretében érkezett az ülésre. Az államtitkár üdvözlésére fölött a kamarába Jacob József dr. prefektus és Popa György közjegyző, az ideiglenes városi tanács elnöke és dr. Jacob János is.

Barbu Romulus a Kamara elnöke nyitotta meg az értekezletet, üdvözölve a kamara nevében az államtitkárt, akinek hálás köszönetét fejezte ki azért, hogy ilyen nagy utat tett meg, hogy a nagyváradai gazdasági viszonyok megjavítására irányuló munkában résztvegyen.

Popper Ákos dr. a Kereskedelmi Csarnok nevében német nyelven üdvözli az államtitkárt. Nemcsak az államhatalom képviselőjét üdvözli benne, hanem azt a faktort is, aki megadja végre a régóta kívánt alkalmat, arra, hogy a váradai kereskedelem minden baja illetékes helyen meghallgatásra találjon. A hinterlandjától megfosztott Nagyvárad gazdasági élete lassú, de biztos pusztulásnak van kitéve. Vámszabadraktárra, tözsdére, jó vasuti összeköttetésekre van szükség, hogy Nagyvárad ismét feléledjen. A nagyváradai kereskedelem meg van győződve, hogy Manoilescu államtitkár szíven viseli és a kormány előtt is reprezentálni fogja Nagyvárad érdekeit.

Moskovits Miklós dr. a város és a környék iparosait és a gyáriparosok Országos Szövetségének váradai csoportja nevében üdvözli az államtitkárt. A szeszpar speciális bajairól beszélt Moskovits Miklós dr., majd szövegesen, hogy a vámszabadraktárnak Nagyváradon való felállítása eminens országos érdek. Felemlíti még, hogy a külföldi tőke beengedése nagyot lendítene az ország gazdasági helyzetén.

Papp János dr. kamarai titkár felolvasta a memorandumot, amelyet a vámszabadraktár szervezése ügyében a kormányhoz intéz.

Tizenöt ezer kereskedő és iparos nevében kéri a kamara az államtitkárt: javasolja a minisztertanácsnak, hogy a vámszabadraktár szervezésére a felhatalmazást minél előbb oldja meg.

Eichner Sándor, a La Roche és Darvas cég igazgatója a faexportőrök kívánságait terjeszti elő, mindenekelőtt az exporttarifa leszállítást kéri, mert a jelenlegi tarifa mellett az erdélyi fa nem versenyezhet a csehszlovák és a jugoszláv fával. El kell törölni az ötven százalékos büntető tarifát is.

Másfél milliónyi talpfa rothad az erdőkben, olyan talpfa, amire a CFR-nek nincsen szüksége.

Engedjék meg tehát ennek a kivételét. A vagonkiutalás egyre nehezebben megy, már csak azért is,

mert Nagyvárad laexportőrei három irányban szállítanak és így három különböző forgalmi főnökségtől kell vagont kérniük.

A deviza központ szervezeti szabályzatát lehetőleg általános gazdasági érdekek megfontolására készítsék el.

Igen sok baja van a fatermelésnek a kitermelési engedélyekkel és növeli a nehézségeket az, hogy iparvasuti koncessziót évekig tartó utáni árára ad ki a miniszterium. Mindezek a bajok gyors orvoslást igényelnek.

Farkas Mózes dr. a kolozsvári kamara elnöke rámutat, hogy a belvárosi ipar szempontjából rendkívül fontos, hogy ne az élomarhát, hanem a húst exportálják, mert eképpen az állat bőre a belvárosi feldolgozó ipar rendelkezésére áll.

Lapzártakor általános érdeklődés mellett Manoilescu államtitkár emelkedett szólásra és részletesen válaszolt az egyes felvetésekre.

Ki legyen szenátor?

Popper Ákos vagy Szemere Miklós

Mint ismeretes, az erdélyi kereskedelmi és iparkamarák pár héttel ezelőtt megállapodást létesítettek a kamarák által választandó szenátorok tagsága ügyében. A megállapodás értelmében az ipari csoport Negrutiu kolozsvári kamarai elnököt, a kereskedelmi csoport pedig Szemere Miklós nagyváradai bankigazgatót jelölte. A nagyváradai ke-

reskedelmi kamara tanácsa tegnap ismét ülést tartott ez ügyben. Az ülésen azután felvetődött az az indítvány, hogy az erdélyi kamarának felajánlott szenatori helyet dr. Popper Ákossal, a Kereskedelmi Csarnok elnökével töltsék be.

A kamara tagjai ma délután újabb ülést tartanak, amelyen véglegesen dönteni fognak a szenátorjelöltség kérdésében.

Új rend a választói igazolványok kiosztásánál

Kinek mikor kell jelentkeznie a járásbírószágon

A nagyváradai járásbírószágon a váradai választók választási igazolványainak kiosztása végett a lapokban is közölt tervezetet állapított meg annak szem előtt tartásával, hogy a választók igazolványukat rendben, hosszabb várakozás nélkül és idejében megkaphassák. A kiosztás első napjaiban azonban a választók olyan gyéren jelentkeztek s utóbb is annyian maradtak

el, hogy ennek folytán a szavazati jog nagyszámban nem gyakorolható, s emiatt súlyos büntetések következhetnek.

Ezeknek még idejében való elháríthatása s a választói jognak lehetőleg mindenki által leendő gyakorolhatása végett a járásbírószágon a polgármester úr készséges támogatásával az igazolványok kiosztásánál hétfőtől kezdve kisegítő erőket alkalmazhat s az eddigi tervezet hátralevő részének fenn tartásával az alábbi tervezetet állapította meg, nyomtatékosan felhíván a választókat, hogy igazolványuk átvétele végett a kifizető

napokon okvetlenül s annál inkább jelentkezzenek, mert további jelentkezésekre a törvény rendelkezéséhez képest újabb hatánapok már nem lesznek kifizethetők s így a szavazati jog gyakorlásának elmaradásáért alkalmazható súlyos büntetéseket a nem jelentkezett választók majd maguknak tulajdoníthatják.

Az eddigi tervezet hátralevő része szerint kapják igazolványukat minden nap d. e. 9—12-ig és délután 3—6-ig:

1. Május 17-én hétfőn azok, kiknek családi neve N. P. betűvel kezdődik. (továbbá a törvényszék, járásbírószágon s ügyészség tisztviselői).

2. Május 18-án, kedden azok, kiknek családi neve R. Sz. betűvel kezdődik. (továbbá a vasuti és postai alkalmazottak.)

3. Május 19-én, szerdán azok, kiknek családi neve S. U. Z. betűvel kezdődik.

4. Május 20-án, csütörtökön azok, kiknek családi neve T. V. W. betűvel kezdődik.

Ezekon kívül a többi betű szerint jogosultak, akik a kifizető napokon eddig nem jelentkeztek, még megkapják igazolványukat a következő rendben:

1. Május 17-én hétfőn azok, kiknek neve A. B. C. D. E. F betűvel kezdődik.

2. Május 18-án, kedden azok, kiknek neve G. H. I. J. K. L. betűvel kezdődik.

3. Május 19-én, szerdán azok, kiknek neve M. N. O. P. R. S betűvel kezdődik.

4. Május 20-án azok, kiknek neve Sz. T. U. V. W. Z betűvel kezdődik.

Az összes igazolványokat egy helyen a törvényszék esküdtzéki termében (II. emelet jobb oldali folyosó közepén 53. szám alatt) törlik.

Minden kiosztást végző hatósági személy mögött feltűnően jelezve van a választók nevének kezdőbetűje s az igazolvány sorszáma, mely megmutatja, hogy ki melyik helyen jelentkeznie.

Starrak rendőrkapitány súlyos szerencsétlensége

A nagyváradai rendőrség egyik legképzettebb és igen rokonszenves tagját: Starrak Alfréd rendőrkapitányt ma súlyos szerencsétlenség érte. A délelőtti folyamán még íróasztala mellett ült és ellátta hivatalos teendőit, amikor

hirtelen a szívéhez kapott, elvesztette az eszméletét s leesett a székről.

Nyomban behívták a szobába dr. Mayor László tiszti főorvost, aki megállapította, hogy

az alig huszonhét éves

rendőrkapitányt féldoldali szívszélhűdés érte.

Starrak Alfrédot aztán lakására szállították, ahol lassan visszanyerte eszméletét. A fiatal rendőrtiszt váratlan megbetegedése városszerte megdöbbentést keltett. Bár állapota nagyon súlyos, az orvosok remélik, hogy Starrak Alfréd felgyógyulását komplikációk nem fogják akadályozni. A rendőrség tisztikara és a város közönsége aggodón és rokonzással kíséri Starrak Alfréd állapotát.

Letartóztatták a váradai szocialista vezéreket Máramarosszigeten

Ismeretes, hogy Máramarosszigeten a napokban letartóztatták Ullmann Sándort, a dolgozók blokkjának ottani képviselőjelöltjét. Hasonló sors érte a nagyváradai szociáldemokrata párt jelöltjét is. A máramarosszigeti sziguranca csütörtökön délelőtti letartóztatta Ehrenfeld Bélát, majd pénteken dr. Böszörményi Emil

és Buder Ferencet is, akik Ehrenfeld ügyében intervenálni akartak. Este 6 órakor járt le a jelölés határideje. Fél hétkor a máramarosszigeti prefektus közbenjárására valamennyitüket szabadlábra helyeztek. A jelöléstől azonban úgy a blokk, mint a szociáldemokrata párt elkeszték.

A Léderer és Kálmán-féle szeszgyár és gőzmalom Rt. igazgatósága és tisztviselői kara mély fájdalommal tudatja, hogy

Majzik Gábor ur

a vállalat tisztviselője hosszas szenvedés után meghalt.

Az elhunyt kötelességtudása, szorgalma és becsületessége révén mindnyájunk igaz becsületét érdemelte ki és halálát őszintén fájjaljuk.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Temetése vasárnap délután fél 5 órakor lesz az olaszii temetőben.

APRÓ HIRDETESEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.

**Olcsó pünkösdi
harisnya vásár!**

2565 **a Kőseherke
áruházban**

LEVELEZÉS

Gyönyörű archöre lesz!!



Szeplő, máj-
olt, v. bármilyen
archiutés
eltűnik **Agi-
rem** hasz-
nálatát által,
azonkívül fe-
hérit és fino-

mit Kapható minden drogériában, gyógy-
szertárban és illatszertárban

HÖLGYEK egy alkalom, amit
saját anyagi érdekükben használ-
janak ki a tavaszi időnyre a **Má-
ria királyné (Bémer) téren, Ker-
tész Reciam áruházában**, melyen
leszállított árakban szerezhetik be
a legdivatosabb kabát, kosztüm,
ruhazöveget és selyem szükségletű-
ket, ugyszintén mindennemű
menyasszonyi kelengyét. 1710

LAKÁS

INTELLIGENS, gyermektelen
házaspár keres egy nagy butoro-
zott szobát, lehetőleg fürdőszoba
használattal. Cim Hegedüs Hirlapi-
rodában. 63

KIADÓ 4 szobás lakás fürdőszobá-
val, 2 szobás mellékhelyiségű
magánház kiadó. Weisz Gizi, Ma-
tei Basarab (Nyomda) utca 4. 64

KETSZOBAS magánház eladó,
vagy kiadó. Gogalniceanu (Várady
Zsigmond) utca 39. 70

TISZTVISELŐNÖT vagy tanító-
nőt teljes ellátásra fürdőszoba
használattal elfogad magános ur-
nő. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 73

ALKALMAZÁS

HIVATALNOKNŐ több évi iro-
dai gyakorlattal, jó írással, pénz-
tárnoknői vagy más irodai állást
elfoglalna. Cim Hegedüs Hirlapi-
rodában. 14

PERFEKTÜL főző mindenest jó
fizetéssel azonnal fölveszek.
Spitzrené, Jorga Miklós (Zöldia)
utca 17. II. emelet. 56

LEEPITETT mérlegképes köny-
velő, magyar, német levelező gép-
író alkalmazást keres. Fél napi és
órás könyvelést vállal. Megkeresé-
seket „Perfect” jelígre a kiadóba. 19

UJSAGARUSITÓ fiut, esetleg
teljes ellátással felvesz Propp hir-
lapárus, Bihoreana épület. 45

ÜGYES szobalány jó fizetéssel
felvétetik kéttagu urházhoz. Ri-
manóci-utca 11. emelet. 67

ÖNALLÓ varrólányok és kézi-
lányok magas fizetéssel felvétet-
nek, Weiszberger Szalon, Traian
(Széchenyi) tér 2. 71

ÜGYES szobaleány fölvetetik.
Cim: Nussbaum Gyula fakereske-
dő, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 24. 58

APOLÓNÖNEK vagy orvosi ren-
delőbe ajánlkozom több évi gy-
akorlattal, vidékre is elmegyek. Ci-
meket a Hegedüs Hirlapirodába
kérek. 977

PERFECT gyors- és gépirónőt
keresek azonnalra. Németül tudók
előnyben. Dr Boik. 77

DEUTSCHE Fräulein mit sofor-
tige eintrit zu ein fünf jähriges.
Bub wird gesucht. Cim Rákóczi-ut
7-9. II. 75

PEFZSASZÖNYEG szövéshez jó
csomózó lányokat és tanulólányo-
kat veszek fel. Székely. 73

ADÁS-VÉTEL

MINDENFÉLE színes, kézimun-
kák, készítését ruhára himzést, ke-
lénmunkát stb. elvállalok. Cimet
Hegedüs Hirlapirodába kér. 877

KERESÜNK megvételre egy
használt, de jókarban lévő egy
vagy kétkaru tűzifa aprító baltát.
Ajánlatokat ármegjelöléssel kér
Gazdák Gözmalma Szalonta. 23

ELADÓ sürgősen egy zongora
40,000 lei, egy harmonium 50,000
lei. Tománé és Tóth, Tace Ionescu
(Körös) utca 21. 34

ELADÓ egy új ház két szobá-
val, előszoba, konyha és speiz,
szép virágos udvar 260.000 leiért.
Tománé és Tóth, Tace Ionescu
(Körös) utca 21. 35

DECEBAL (Vitéz) utca 1. szám
alatt díjtalan trágya kapható. 38

DELAVRANCEA (Ritók Zsig-
mond) utca 6. sz. a. ház beköltöz-
hető lakással eladó. Értekezhetni
Starrak rendőrkapitánynál ugyan-
ott. 20

ELADÓ 1 félemeletes 3 szobás
ház, rögtön átadó 320.000. Tománé
és Tóth ügynöksége, Take Jones-
cu (Körös) utca 21. 48

HAROM 4-es használt perzs-
szőnyeget vennék. Cim Hegedüs
Hirlapirodában. 20

ELADÓ szedett toll tokkal
együtt, hálószoba, rézágyak, sok
minden. Weisz Gizi, Matei Basa-
rab (Nyomda) utca 4. 59

MINDENMEMÜ szőnyegek javi-
tását elvállalom. Ugyanott régisé-
gek, butorok kaphatók. Bizomány-
ba műtárgyakat átveszek. Balla,
Károly herceg (Szilágyi Dezső)
utca 29. 72

JEGSZEKRÉNYEK egy és két
ajtós kapható. Take Jonescu (Kö-
rös) utca 5. 68

SÖTÉTAGON 1 holdas szép be-
ültetett szőlő 2 szobás és vincellér
lakással, valamint istállóval eladó.
Értekezhetni Cuza Voda (Szacs-
vay) utca 18. 65

GYASZESZET miatt divatos női-
ruhák eladók. Bővebbet Rimanó-
czy gyár portánál. 62

KIADÓ bolt helyiség. Cosbuc
(Szalárdi) utca 9. 60

EGY tej szeparátor megvételre
kerestetik. Molnár János, Szalárd. 57

GYERMEKKOCSI jókarban el-
adó. Lázár György-utca 20. (völ
Uri-utca 56.) 55

ELADÓ egy modern polituros
diófa ebédlő Tóth Imre asztalos
mesternél Váradszőlőson. 66

GARAGENAK, raktárnak, mű-
helynek alkalmas helyiség azon-
nalra kiadó. Cuza Voda (Szacs-
vay) utca 66. 74

KÜLÖNFÉLÉK

TARSAT keresek 200,000 leivel
feltétlenül biztos üzemhez. Levelet
pontos címmel „Harmadik” jelí-
gre Hegedüs Hirlapirodába kérek. 44

ELVESZETT egy rossz piros
bőrtárca Löby Jenő névre szóló
iratokkal. Kéretik a becsületes
megtaláló, hogy adja be a Nagy-
várad kiadóhivatalába, mivel az
iratok ránézve ugysis értéktelenek.

MERNÖK volt műegyetemi ta-
nársegéd korrepetálást, főleg ma-
thematika, természettudomány
műszakból vállal. Cim a kiadóban. 66

150 ezel lelt biztosíték mellett,
kisebb tételekben kölcsön adok.
Cim a kiadóhivatalban. 61

Ruhákat **Gallérokat**
fest, tisztí legszebben mos,
vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös-utca 1.
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Valódi **VULKAN FIBRE** és
bőrből készült bőröndöt, ka-
lapdobozt, retikült, aktatás-
kát gyári áron árusítunk

Cuza Voda (Szacs-
vay)-u. 19.
szám alatti gyárunkban 2610

Nagyvárad
Bőröndár- és Táskagyár

Nagy pünkösdi vásár!

Atköltözésünk előtt a raktáron levő összes árukat u. m.
sejlmeket, a legfinomabb szepességi vásznat, paplanokat, dacára 25-30%-os áremelke-
désnek, nálunk a régi árban vásárolhat kényelmes heti vagy havi részletfizetésre.

2608

Nagy tétel kész férfiruha

Nagy tétel kész női és férfi kabátok angol szövetből

Készpénzért

2140.-

2500.-

3 hóra

2247.-

2650.-

5 hóra

2359.-

2800.-

Lukács Ferenc & Co. Alexandrii (Teleki)-u. 2.

Erzfőt aranyat, karikag-
rűet, briliántot oleso
HERBST ekszeráruház
vásárolhat
Regina Maria (Bémer)-tér 1 sz.

Megnyil

az **EISELE**-vendéglő
ujjonnan átalakított

kerthelyiség

ahol esténként Körösi Gy-
szi zenekara hangverseny
Kitinó könyha, elsőrend
fajborok, frissen csagolt
Figyelmes kiszolgálás.
A n. é. közönség szive
partfogását kéri 260

Eisele Antal tulajdonos

Használja ki az alkalmat, me-
csak rövid ideig az eddig
200 Leies 6 levelező lap 11
Lei vagy két fölvetel 3-3 le-
velező lap 160 Lei

Dajkovits műterem
Olcsó igazolvány-képeket gyorsan
készítünk.

Eladó telkek

A **Bulevardul Regele Fer-**
dinand és a Muzeum-utca
sarkán háztelkek eladók
kedvező fizetési feltételek-
kel. Értekezés a Bihar-
megyei Takarékpénztárnál

Használjunk kizárólag

PLANTO

legjobb növény ételze-
mert tiszta, egészséges és szapo

Kóserül előállítva,

1/4 és 1/2 kilós csomagolásba
szigoruan az orth. izr. ritus szer

Fuchs Benjámin nagy-
radi orth. főrabbi ur felügyelt
alatt

Készíti a **Fabrica Phenix S. a.**
Bucuresti.

Oradea-Marol képviselő
Fischer Emil Parcul Stefan
mare No. 11. — Telefon 960

Épület, buior és
portálüvegezésekkel
valamint minden-
nemű ablak, tükör
és kertészüveget
legolcsóbban árusít

Frenczel

Vlahuța ulca 44. sz.

Telefon 913. sz.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.